buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

Nader ecologisch onderzoek

Herontwikkeling percelen Nieuwe Kerkstraat 35, 47 en 55 binnen Deelplan 3

Nijkerkerveen

Gemeente Nijkerk

Projectnummer: 3252.03
Datum: 30-09-2022

Nader ecologisch onderzoek

Herontwikkeling percelen Nieuwe Kerkstraat 35, 47 en 55 binnen Deelplan 3

Nijkerkerveen

Opdrachtgever:	Gemeente Nijkerk
Projectnummer:	3252.03
Datum:	30-09-2022
Projectleider en rapporteur:	Jur Metselaar
Autorisatie:	Jesse van Dijk

Opdrachtnemer: Buro Ontwerp & Omgeving

Velperweg 157
6824 MB Arnhem
Postbus 2033
6802 CA Arnhem

info@ontwerpenomgeving.nl
www.ontwerpenomgeving.nl

INHOUD

Pagina

1 INLEIDING 3

2 PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN 4
2.1 Geplande werkzaamheden 4

3 RESULTATEN QUICKSCAN 5
3.1 Gebouwbewonende vleermuizen 5
3.2 Steenmarter 5
3.3 Bunzing, hermelijn en wezel 5
3.4 Steenuil 5
3.5 Ransuil 6
3.6 Gierzwaluw 6
3.7 Huismus 6
3.8 Algemene soorten 6

4 ONDERZOEKSMETHODE 7
4.1 Gebouwbewonende vleermuizen 7
4.2 Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter 8
4.3 Steenuil 9
4.4 Ransuil 10
4.5 Gierzwaluw 10
4.6 Huismus 10

5 RESULTATEN 12
5.1 Vleermuizen 12
5.2 Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter 14
5.3 Steenuil en ransuil 15
5.4 Ransuil 17
5.5 Gierzwaluw 17
5.6 Huismus 17

6 CONCLUSIE EN ADVIES 19

7 LITERATUURLIJST 20
7.1 Referenties 20
7.2 Overige geraadpleegde bronnen 20

1 INLEIDING

In opdracht van gemeente Nijkerk is door Buro Ontwerp & Omgeving een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd op percelen aan de Nieuwe Kerkstraat 35, 47 en 55 te Nijkerkerveen. De initiatiefnemer is voornemens om op deze locaties nieuwbouw te realiseren. De percelen zullen deel gaan uitmaken van een toekomstig woongebied, dat bekend staat als Deelplan 3 waar reeds in 2020 en 2021 nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd door Buro Ontwerp & Omgeving.

Het nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan natuurtoets die Buro Ontwerp & Omgeving op 15 februari 2022 in het projectgebied heeft uitgevoerd. Hieruit kwam naar voren dat de projectlocatie geschikt is als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen, steenmarter, kleine marterachtigen, boomvalk, steenuil, ransuil, gierzwaluw en huismus. Met uitzondering van de boomvalk is nader onderzoek gedaan om vast te stellen of er rust- of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn of om vast te kunnen stellen of het gebied deel uitmaakt van de essentiële functionele leefomgeving. Hierbij wordt opgemerkt dat het boomnest dat eventueel kon worden gebruikt door de boomvalk ten tijde van het nader onderzoek niet meer aanwezig was. Het onderzoek naar de boomvalk kwam daardoor te vervallen.

De volgende vragen staan centraal in het onderzoek:

- Zijn gebouwbewonende vleermuizen, steenmarter, kleine marterachtigen, steenuil, ransuil, gierzwaluw en huismus in het projectgebied aanwezig?
- Wat is de functie van het projectgebied voor deze soorten?
- Moet er een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) worden aangevraagd?
- Moeten er mitigerende en compenserende maatregelen worden genomen?

In het voorliggende rapport worden achtereenvolgens het projectgebied (hoofdstuk 2), de resultaten uit de quickscan (hoofdstuk 3), de onderzoeksmethode (hoofdstuk 4), de resultaten van het nader onderzoek (hoofdstuk 5) en de conclusie en het advies (hoofdstuk 6) beschreven.

2 PROJECTGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

Het projectgebied bestaat uit drie percelen aan de Nieuwe Kerkstraat in het zuidwesten van de kern van Nijkerkerveen. Het betreft de percelen die behoren bij Nieuwe Kerkstraat 35, 47 en 55. Het cluster dat nummer 35 omvat bestaat uit een braakliggend perceel met enkele bosschages en singels met voornamelijk zwarte els. Daarnaast liggen er verschillende typen materialen en twee zeecontainers verspreid over het perceel. Het cluster dat nummer 47 omvat bestaat uit een vrijstaande woning, garage en tuin. Het cluster dat nummer 55 omvat bestaat uit een schuur en de bijbehorende tuingrond. De omgeving van het project-gebied bestaat uit een woonmilieu met enkele bedrijven, diverse weilanden en enkele houtopstanden. Op de navolgende afbeelding zijn de begrenzingen van de clusters weergegeven (figuur 1).

Figuur 1. Luchtfoto van het projectgebied aan Nieuwe Kerkstraat te Nijkerkerveen (rood kader).

2.1 Geplande werkzaamheden

De initiatiefnemer is voornemens om op deze locaties nieuwbouw te realiseren. De percelen zullen deel gaan uitmaken van een toekomstig woongebied, dat bekend staat als Deelplan 3 waar reeds in 2020 en 2021 nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd door Buro Ontwerp & Omgeving.

3 RESULTATEN QUICKSCAN

Op 15 februari 2022 is in het projectgebied een quickscan natuurtoets uitgevoerd. Uit de quickscan blijkt dat er meer informatie benodigd was om de sloop van de bebouwing volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming. Hieronder worden deze resultaten nog eens kort besproken.

3.1 Gebouwbewonende vleermuizen

Tijdens het veldbezoek werden potentiële invliegopeningen aangetroffen in de schuur op het perceel achter Nieuwe Kerkstraat 55 en de bebouwing op het perceel van Nieuwe Kerkstraat 47. Verblijfsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kunnen daarom aanwezig zijn. Alle vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn en zijn beschermd volgens artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Hierdoor is het verboden om de soorten opzettelijk te doden of vangen (artikel 3.5 lid 1 Wnb), opzettelijk te verstoren (artikel 3.5 lid 2 Wnb) of de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of vernielen (artikel 3.5 lid 4 Wnb). De sloop van de bebouwing zou kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming als deze als verblijfplaats fungeren voor vleermuizen. De aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing werd daarom nader onderzocht.

3.2 Steenmarter

Van de steenmarter is de aanwezigheid in het projectgebied niet uit te sluiten. Het verwijderen van de bosschages achter Nieuwe Kerkstraat 35 kan daarom een negatief effect hebben op de soort. De steenmarter is beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Hierdoor is het verboden om de soorten opzettelijk te doden of vangen (artikel 3.10 lid 1a Wnb) en de vaste rust- of voortplantingsplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 3.10 lid 1b Wnb). Het verwijderen van de bosschages zou daarom kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Nader onderzoek moet uitwijzen of de steenmarter de bosschages gebruikt als vaste rust- of verblijfplaats.

3.3 Bunzing, hermelijn en wezel

Van de bunzing, hermelijn en wezel is de aanwezigheid in het projectgebied niet uit te sluiten. Het verwijderen van de bosschages achter Nieuwe Kerkstraat 35 kan daarom een negatief effect hebben op de kleine marterachtigen. De bunzing, hermelijn en wezel zijn nationaal beschermd (artikel 3.10 Wnb) en zijn in de provincie Gelderland niet vrijgesteld. Hierdoor is het verboden om de soorten opzettelijk te doden of vangen (artikel 3.10 lid 1a Wnb) en de vaste rust- of voortplantingsplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 3.10 lid 1b Wnb). Nader onderzoek naar de kleine marterachtigen is daarom noodzakelijk om vast te kunnen stellen of de soorten voorkomen in het projectgebied.

3.4 Steenuil

Tijdens de onderzoeken in 2021 in het kader van Deelplan 3 werden geen steenuilen vastgesteld op percelen rond deze clusters, maar het perceel achter Nieuwe Kerkstraat 35 kan behoren tot het functioneel leefgebied van de soort. De steenuil wordt beschermd volgens artikel 3.1 van de Wnb. Hierdoor is het verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 3.1 lid 1 Wnb), de nestplaatsen, rustplaatsen en eieren van de soort opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 3.1 lid 2 Wnb) en de soort opzettelijk te storen (artikel 3.1 lid 4 Wnb). De herontwikkeling van het perceel zou kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming als deze tot het functioneel leefgebied van de steenuil behoort. De aanwezigheid van de steenuil moet daarom nader worden onderzocht.

3.5 Ransuil

Tijdens de onderzoeken in 2020 in het kader van Deelplan 3 werden geen ransuilen vastgesteld, maar op het perceel achter Nieuwe Kerkstraat 35 bevindt zich een nest in een zwarte els die geschikt is als nestlocatie. Ook kan het braakliggende perceel behoren tot de functionele leefomgeving. De ransuil wordt beschermd volgens artikel 3.1 van de Wnb. Hierdoor is het verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 3.1 lid 1 Wnb), de nestplaatsen, rustplaatsen en eieren van de soort opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 3.1 lid 2 Wnb) en de soort opzettelijk te storen (artikel 3.1 lid 4 Wnb). De werkzaamheden zouden kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming als het terrein functioneert als nestplaats of functionele leefomgeving van de ransuil. De aanwezigheid van de ransuil werd daarom nader onderzocht

3.6 Gierzwaluw

Tijdens het veldbezoek zijn potentiële invliegopeningen aangetroffen in het woonhuis van Nieuwe Kerkstraat 47. De gierzwaluw wordt beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming en zijn nest is jaarrond beschermd. Hierdoor is het verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 3.1 lid 1 Wnb), de nestplaatsen, rustplaatsen en eieren van de soort opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 3.1 lid 2 Wnb) en de soort opzettelijk te storen (artikel 3.1 lid 4 Wnb). De sloop van de woning zou kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming als deze als nestplaats fungeert voor de gierzwaluw. De aanwezigheid van de gierzwaluw moet daarom nader worden onderzocht.

3.7 Huismus

Tijdens de onderzoeken in 2021 en 2022 in het kader van Deelplan 3 werden twee zingende huismussen waargenomen op de garage van Nieuwe Kerkstraat 47. Dit duidt op de aanwezigheid van nestlocaties. De percelen achter Nieuwe Kerkstraat 35 en 55 dienen ook onderzocht te worden om vast te kunnen stellen of werkzaamheden op deze locaties negatieve effecten kunnen hebben op de soort. De huismus wordt beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Hierdoor is het verboden om de soort opzettelijk te doden of vangen (artikel 3.1 lid 1 Wnb), de nestplaatsen, rustplaatsen en eieren van de soort opzettelijk te beschadigen of vernielen (artikel 3.1 lid 2 Wnb) en de soort opzettelijk te storen (artikel 3.1 lid 4 Wnb). De sloop van de bebouwing zou daarom kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming als deze als nestplaats fungeert voor de huismus. De aanwezigheid van de huismus werd daarom nader onderzocht.

3.8 Algemene soorten

Het kan zijn dat er tijdens de werkzaamheden algemene diersoorten op het perceel voorkomen. Bij het uitvoeren van werkzaamheden moet de algemene zorgplicht in acht worden genomen (artikel 1.11 Wnb). Handelingen die nadelige effecten hebben moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien dit niet mogelijk is moeten maatregelen worden genomen om negatieve effecten te beperken of ongedaan te maken. Overigens moeten de werkzaamheden plaatsvinden buiten het vogelbroedseizoen omwille de aanwezigheid van algemene broedvogelsoorten.

4 ONDERZOEKSMETHODE

4.1 Gebouwbewonende vleermuizen

Het nader onderzoek naar vleermuizen werd uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021 (Vleermuis-vakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021).

De onderzoeksmethoden van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis werden aangehouden, waarbij ook andere vleermuissoorten konden worden aangetoond. Dit houdt in dat de volgende onderzoeken werden uitgevoerd in de periode 15 mei t/m 1 oktober (BIJ12, 2017[a]):

- Kraamverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 mei - 15 juli) met een tussenperiode van minimaal tien dagen, waarbij minimaal één onderzoeksronde moet plaatsvinden in juni;
- Zomerverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 mei - 15 juli) met een tussenperiode van minimaal tien dagen;
- Paarverblijven: Twee onderzoeksrondes (15 aug - 1 okt) met een tussenperiode van minimaal tien dagen, waarbij één onderzoeksronde rond middernacht moet worden uitgevoerd.

De veldbezoeken werden uitgevoerd onder omstandigheden die gunstig zijn voor het waarnemen van vleermuizen. De temperatuur was bij alle veldbezoeken tenminste 7°C, de windsnelheid lag onder de 5 Bft. en er viel geen neerslag.

Tabel 1. Gegevens vleermuisonderzoek

Type onderzoek	Datum	Tijd	Temp. (°C)	Wind (Bft.)	Weer	Inventarisanten
Zomer	20-05-2022	03:35 - 05:35	10	NW1	Bewolking 0% en droog	J. Metselaar J. van Dijk T. Werner
Zomer Kraam	10-06-2022	21:55 - 23:55	20	ZW3	Bewolking 30% en droog	J. van Dijk S. Vroom I. Bouwknegt
Zomer Kraam	11-07-2022	21:55 - 23:55	19 - 17	NO2	Bewolking 80 - 30% en droog	D. Lukkezen J. van Dijk T. Werner
Paar	25-08-2022 - 26-08-2022	22:30 - 00:30	21 - 20	NW3	Bewolking 0 - 20% en droog	J. Metselaar J. van Dijk
Paar	29-09-2022	20:25 - 22:25	10 - 9	W1	Bewolking 30 - 60% en droog	J. Metselaar M. Grishchenko

De onderzoeken werden uitgevoerd met behulp van vleermuisdetectors (Batlogger M, Batlogger M2 en/of Pettersson D200) waarmee ultrasone geluiden van vleermuizen hoorbaar werden gemaakt voor het menselijk oor.

4.2 Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter

Het onderzoek naar de bunzing werd uitgevoerd conform de 'Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming' (Bouwens, 2017). Het onderzoek vond plaats in de periode waarin de soort het meest actief is, namelijk van maart tot en met augustus. Het onderzoek naar de kleine marters werd uitgevoerd met behulp van cameravallen voor een periode van tenminste zes weken, op het perceel achter Nieuwe Kerkstraat 35. Onderzoek naar deze soorten vond plaats aan de hand van een combinatie van onderzoeksmethouden, namelijk met een vrijstaande cameraval, sporenbuis en een marterbox. Voor de steenmarter is geen onderzoeksprotocol beschikbaar, maar waarnemingen van de soort konden worden gedaan met de cameravallen die voor de kleine marters werden geplaatst.

Figuur 2. Locaties van de marterbox (gele stip) en de vrijstaande cameraval (oranje stip).

Tabel 2. Gegevens cameravallen voor het onderzoek naar de kleine marters en steenmarter.

Camera-val	Begindatum	Einddatum	Doelsoorten	Positionering
1	25-05-2022	10-08-2022	Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter	Vrijstaande cameraval
2	25-05-2022	10-08-2022	Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter	Marterbox

Tussentijds werden alle cameravallen gecontroleerd en werd lokstof bijgevuld. Hiervoor werd gekookt ei gebruikt. De marterbox werd geplaatst naast een composthoop en wat opgaande vegetatie. De vrijstaande cameraval hing aan een kleine boom in vrij dicht struweel. Deze cameraval werd gericht op een sporenbuis.

Figuur 3. Marterbox naast de composthoop, aan de achterzijde van het braakliggende perceel dat tot Nieuwe Kerkstraat 35 behoort.

4.3 Steenuil

Het nader onderzoek naar de steenuil werd uitgevoerd conform het Kennisdocument van BIJ12 (BIJ12, 2017[c]). Er werd onderzocht of het gebied deel uitmaakt van het leefgebied van een steenuil en of het gebied al dan niet in voldoende mate wordt gebruikt om te worden beschouwd als de essentiële functionele leefomgeving. Waarnemingen van exemplaren kunnen het hele jaar worden gedaan, met een optimum van 15 februari tot en met 15 april. Er werden twee avondbezoeken uitgevoerd in de periode 15 februari tot en met 15 april en zowel een dagbezoek als avondbezoek in de tweede helft van april.

Tabel 3. Gegevens onderzoek naar de steenuil.

Datum	Tijd	Temp. (°C)	Wind (Bft.)	Weer	Inventarisanten
14-03-2022	19:10 - 21:10	11 - 5	W2 - ZO1	Bewolking 50% en droog	J. Metselaar D. Lukkezen
11-04-2022	21:30 - 23:30	12 - 10	O3	Bewolking 5% en droog	J. van Dijk
22-04-2022	12:00 - 14:15	15	ONO4	Bewolking 70% en droog	J. Metselaar J. van Dijk
26-04-2022	21:25 - 23:25	9 - 6	N2	Bewolking 0% en droog	D. Lukkezen

4.4 Ransuil

Het nader onderzoek naar de ransuil werd uitgevoerd in de periode 15 februari t/m 20 juli conform de telrichtlijnen van SOVON Vogelonderzoek Nederland (SOVON, 2022). Gedurende twee veldbezoeken moet worden gekeken of er sprake is van nestindicatieve waarnemingen, dan wel balts of de aanwezigheid van exemplaren. Er werden daarom drie veldbezoeken afgelegd in de voorgenoemde periode.

Tabel 4. Gegevens onderzoek naar de ransuil.

Datum	Tijd	Temp. (°C)	Wind (Bft.)	Weer	Inventarisanten
14-03-2022	19:10 - 21:10	11 - 5	W2 - ZO1	Bewolking 50% en droog	J. Metselaar D. Lukkezen
11-04-2022	21:30 - 23:30	12 - 10	O3	Bewolking 5% en droog	J. van Dijk
26-04-2022	21:25 - 23:25	9 - 6	N2	Bewolking 0% en droog	D. Lukkezen

4.5 Gierzwaluw

Het nader onderzoek naar de gierzwaluw werd uitgevoerd tussen 15 mei en 15 juli, wanneer gierzwaluwen gebruik maken van de nestlocaties. In deze periode werden er drie veldbezoeken worden afgelegd met een tussenperiode van tenminste tien dagen. Hiervan vond minimaal één van de veldbezoeken plaats tussen 20 juni en 7 juli. Dat is de periode dat er jongen aanwezig zijn. De inventarisaties werden uitgevoerd tussen 21:00 en 22:30 conform de '*Toelichting aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming (Wnb), Hoofdstuk 3 soorten*' van provincie Gelderland (Provincie Gelderland, 2021).

Tabel 5. Gegevens onderzoek naar de gierzwaluw.

Datum	Tijd	Temp. (°C)	Wind (Bft.)	Weer	Inventarisanten
10-06-2022	21:00 - 22:30	20	ZW3	Bewolking 30% en droog	J. van Dijk
22-06-2022	21:00 - 22:30	17	ZW2	Bewolking 0% en droog	J. van Dijk
11-07-2022	21:00 - 22:30	19	NO2	Bewolking 80% en droog	D. Lukkezen

4.6 Huismus

Het nader onderzoek naar de huismus werd uitgevoerd tussen 1 april en 15 mei conform het kennisdocument van BIJ12. In deze periode werden twee veldbezoeken afgelegd met een tussenliggende periode van minimaal tien dagen. Gedurende één uur werd gekeken of er zingende mannetjes aanwezig zijn en of er gebruik wordt gemaakt van invliegopeningen naar nestlocaties (BIJ12, 2017[b]).

Tabel 6. Gegevens onderzoek naar de huismus.

Datum	Tijd	Temp. (°C)	Wind (Bft.)	Weer	Inventarisanten
22-04-2022	12:00 - 14:15	15	ONO4	Bewolking 70% en droog	J. Metselaar J. van Dijk
04-05-2022	09:30 - 11:00	11	WNW1	Bewolking 0% en droog	J. Metselaar J. van Dijk

5 RESULTATEN

5.1 Vleermuizen

Eerste vleermuisonderzoek (zomerverblijven)

Het eerste vleermuisonderzoek vond plaats in de vroege ochtend van 20 mei 2022. Bij de schuur achter Nieuwe Kerkstraat 55 werd regelmatig een gewone dwergvleermuis waargenomen. In de periode tot aan 04:55 passeerde de soort zo nu en dan langs het observatiepunt. Van 04:55 tot aan 05:14 was er een exemplaar aanwezig dat foerageerde boven de kippenren en bomen tussen het onderzochte schuurtje en het woonhuis van nummer 55 en de vijvers achter Nieuwe Kerkstraat 53A. Na 05:14 werden hier geen gewone dwergvleermuizen waargenomen. Vanuit het observatiepunt zijn zowel de schuur als diverse gevels van omringende gebouwen goed zichtbaar. Er werden echter geen invliegende exemplaren geconstateerd. Los van de gewone dwergvleermuis passeerde hier één keer een ruige dwergvleermuis (03:45) en één keer een rosse vleermuis (03:53). Bij de schuur en de woning behorende tot Nieuwe Kerkstraat 47 werd vrij weinig vleermuisactiviteit vastgesteld. Bij de schuur ging het slechts om negen keer een passerende gewone dwergvleermuis in de periode tussen 04:24 en 04:45. Andere vleermuissoorten werden hier niet waargenomen. Bij de woning ging het om sporadisch voorbij vliegende gewone dwergvleermuizen.

Tweede vleermuisonderzoek (zomer- en kraamverblijven)

Het tweede vleermuisonderzoek vond plaats in de avond van 10 juni 2022. Er werden tijdens dit veldbezoek geen uitvliegende vleermuizen geconstateerd. Ondanks dit was er in de omgeving van Nieuwe Kerkstraat 55 veel activiteit van passerende en foeragerende gewone dwergvleermuizen (vanaf 22:28). Rond de bebouwing van Nieuwe Kerkstraat 47 was minder activiteit en werden vanaf 22:32 een aantal passerende gewone dwergvleermuizen gezien. Los van deze waarnemingen werd twee keer een overvliegende rosse vleermuis vastgesteld ter hoogte van Nieuwe Kerkstraat 47 en werd twee keer een passerende laatvlieger vastgesteld ter hoogte van Nieuwe Kerkstraat 55. Deze toonden geen binding met het projectgebied.

Derde vleermuisonderzoek (zomer- en kraamverblijven)

Het derde vleermuisonderzoek werd uitgevoerd in de avond van 11 juli 2022. Tijdens dit veldbezoek werden er geen uitvliegende vleermuizen vastgesteld. De eerste waarneming betrof die van een rosse vleermuis. Dit exemplaar vloog hoog over Nieuwe Kerkstraat 47 om 22:04. De eerste gewone dwergvleermuis werd vastgesteld om 22:24. Dit exemplaar passeerde langs de schuur achter Nieuwe Kerkstraat 55. Twee minuten later werd ook ter hoogte van Nieuwe Kerkstraat 47 de eerste passerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Verder werden er verspreid over de avond nog passerende en kort foeragerende gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Deze toonden echter geen binding met de onderzochte bebouwing. Ook werden de laatvlieger en rosse vleermuis nog diverse malen overvliegend of passerend waargenomen.

Vierde vleermuisonderzoek (paarverblijven)
Het vierde vleermuisonderzoek vond plaats in de avond en nacht van 25 op 26 augustus 2022. Tijdens dit locatiebezoek werden twee baltsterritoria van gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Hiervan bevond zich één exemplaar langs de Nieuwe Kerkstraat tussen Nieuwe Kerkstraat 49 en de kruising met de Birkenhof en het tweede exemplaar ter hoogte van het perceel van Nieuwe Kerkstraat 43 en de achtertuin van Nieuwe Kerkstraat 41. Gezien de baltsactiviteit plaatsvindt buiten de percelen van het projectgebied zijn er op basis van het onderzoek geen paarverblijven van deze soort in de te slopen gebouwen te verwachten. Daarnaast werden er nog twee keer een passerende laatvlieger (22:34 en 23:36) en één keer een passerende ruige dwergvleermuis (23:16) vastgesteld.

Figuur 4. Locaties waar baltsende gewone dwergvleermuizen werden vastgesteld (blauw) t.o.v. de bij het projectgebied horende clusters (rood kader).

Vijfde vleermuisonderzoek (paarverblijven)
Het vijfde vleermuisonderzoek vond plaats in de avond van 28 september 2022. Tijdens dit locatiebezoek was de vleermuisactiviteit matig te noemen. Er werd slechts één baltsend exemplaar vastgesteld. Net als tijdens het vorige vleermuisonderzoek werd dit exemplaar waargenomen tussen Nieuwe Kerkstraat 49 en de kruising met de Birkenhof. Het andere exemplaar dat tijdens het vorige paaronderzoek werd waargenomen is niet meer aangetroffen.

Toetsing Wet natuurbescherming
De ontwikkeling heeft geen gevolgen voor vleermuizen. Er werden geen rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

5.2 Bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter

Voor het onderzoek naar de bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter zijn een marterbox, sporenbuis en vrijstaande cameraval geplaatst op het braakliggende perceel achter Nieuwe Kerkstraat 35 (figuur 2 en tabel 2).

Uit het onderzoek is gebleken dat de bunzing aanwezig is in het projectgebied. De bunzing twee keer geconstateerd. De eerste waarneming werd gedaan met behulp van een vrijstaande cameraval op 18 juni (figuur 5). Hierop is te zien dat er geurmarkering plaatsvindt (territoriumindicatie). De tweede keer dat een bunzing werd vastgesteld was op 29 juni in de marterbox (figuur 6). Wat opvalt aan de waarneming in marterbox is dat de opnames overdags zijn gemaakt, tussen 13:26 en 13:29. Er wordt uitgegaan van een rust- of verblijfplaats van één exemplaar op het braakliggende perceel achter Nieuwe Kerkstraat 35.

Negatieve effecten op de hermelijn, wezel en steenmarter kunnen worden uitgesloten. Er werden geen waarnemingen van deze soorten gedaan.

Tabel 6. Waarnemingen van de steenmarter.

Datum	Tijd	Soort	Bijzonderheden
18-06-2022	00:36	Bunzing	Vrijstaande cameraval
29-06-2022	13:26 - 13:29	Bunzing	Marterbox

Figuur 5. De op 18 juni 2022 met behulp van de vrijstaande cameraval waargenomen bunzing.

Figuur 6. De op 27 juni 2022 in de marterbox waargenomen bunzing.

Toetsing Wet natuurbescherming

De hermelijn, wezel en steenmarter werden niet aangetroffen, waardoor negatieve effecten op deze soorten kunnen worden uitgesloten. De ontwikkeling zal echter tot gevolg hebben dat er een rust- of verblijfplaats van de bunzing zal verdwijnen. Voorafgaand aan de ontwikkeling dient voor deze soort een activiteitenplan te worden opgesteld en een ontheffingsaanvraag te worden ingediend bij provincie Gelderland.

5.3 Steenuil en ransuil

Voor het onderzoek naar de steenuil werden vier veldbezoeken afgelegd. Hiervan vonden de nachtbezoeken plaats op 14 maart, 11 april en 26 april 2022. Het streven was om alle nachtbezoeken in de periode tussen 15 februari en 15 april plaats te laten vinden, maar door diverse keren slecht weer was dit niet mogelijk. Het dagbezoek vond plaats op 22 april 2022. Het onderzoek naar de ransuil werd gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar de steenuil.

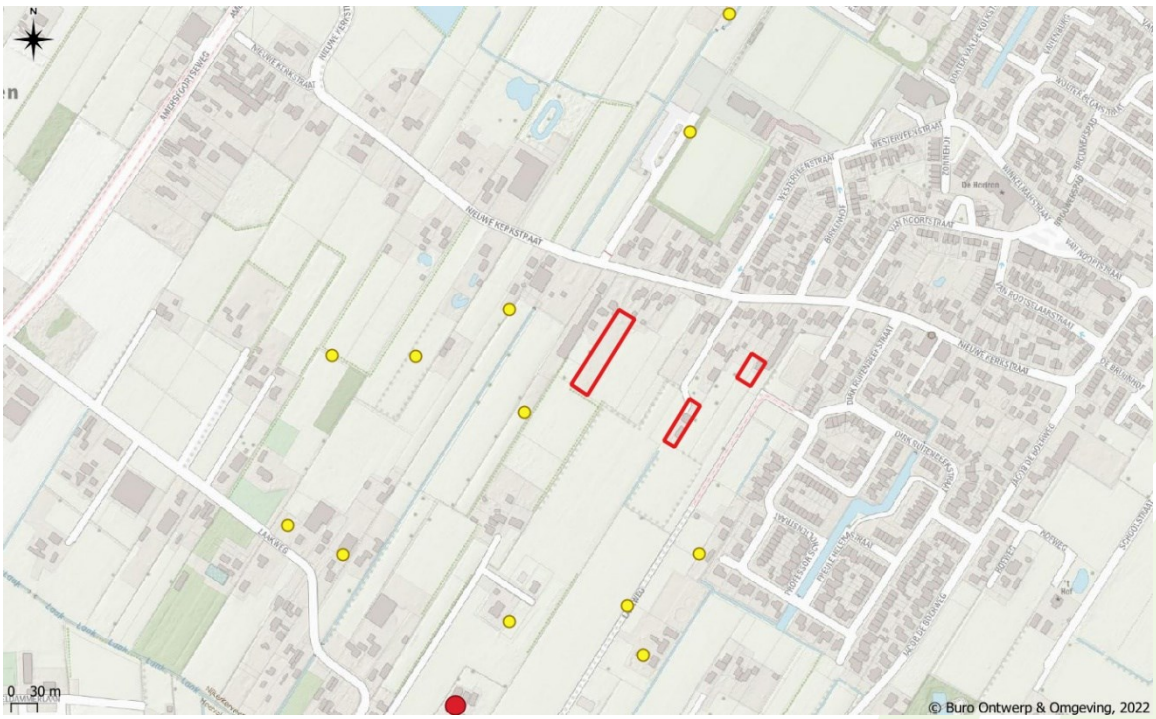
Eerste uilenonderzoek

Het eerste uilenonderzoek werd uitgevoerd in de avond van 14 maart 2022. In de omgeving werden op diverse plekken buiten de onderzochte percelen steenuilen waargenomen. Het gaat om de steenuilen met een nestlocatie op Laakweg 34 en het steenuilterritorium in de omgeving van de kruising van de Laakweg met de Hoevelakerveenweg. Deze exemplaren roepen ook in de directe omgeving daarvan. Daarnaast werd er een exemplaar gehoord uit de omgeving van de sportvelden en Vrouwenweg 15 t/m 17. Dit betreft eveneens een bekend territorium. Verder werden ten westen van de onderzochte clusters ook enkele keren roepende steenuilen vastgesteld. Om 20:13 bijvoorbeeld kort uit de richting van een klein schuurtje ten zuidwesten van Nieuwe Kerkstraat 29. Bij benadering hiervan niks meer gezien. Op de onderzochte percelen zelf is echter geen activiteit van de steenuil geconstateerd.

Tweede uilenonderzoek
Het tweede steenuilonderzoek werd uitgevoerd in de avond van 11 april 2022. Tijdens dit veldbezoek werd opnieuw een steenuil gehoord uit de omgeving van Laakweg 34. Ook in de directe omgeving van Laakweg 34 werd zo nu en dan de roep van de steenuil gehoord. Ook werd ten westen van het projectgebied weer geroepen. Tot twee maal toe werd de roep hier herhaald, maar verdween daarna in de richting van de Amersfoortseweg. De activiteit van de steenuil beperkt zich tot gebieden buiten de onderzochte clusters.

Derde steenuilonderzoek
Het derde steenuilonderzoek betrof een dagbezoek en werd uitgevoerd op 22 april 2022. Tijdens dit locatiebezoek werden geen waarnemingen gedaan van de soort en werden er geen nestlocaties aangetroffen. Vlak buiten het projectgebied werd een schuurtje achter Nieuwe Kerkstraat 29 onderzocht waar tijdens het bezoek van 14 maart een roepende steenuil werd gehoord. Er werden echter geen steenuilen aangetroffen en het is bovendien niet geschikt als nestlocatie. In de clusters die behoren tot het projectgebied werden geen steenuilen aangetroffen.

Vierde steenuilonderzoek
Het vierde steenuilonderzoek werd uitgevoerd in de avond van 26 april 2022. Tijdens dit locatiebezoek werden opnieuw steenuilen gehoord uit de richting van Laakweg 34 en uit de omgeving van de sportvelden en Vrouwenweg 15 t/m 17. In het projectgebied werden echter geen waarnemingen van de steenuil gedaan.

Figuur 7. Losse waarnemingen van de steenuil (gele stippen) en de bekende nestlocatie aan de Laakweg 34 (rode stip) ten opzichte van de onderzochte clusters.

Toetsing Wet natuurbescherming
De waarnemingen van roepende exemplaren hebben betrekking op de reeds bekende nestlocatie aan de Laakweg 34, het territorium in de omgeving van de kruising van de Laakweg met de Hoevelakerveenweg en het territorium in de omgeving van de sportvelden en Vrouwenweg 15 t/m 17. Er werden geen nieuwe rust- of nestlocaties aangetroffen. Op de onderzochte percelen zijn geen rust- of nestlocaties aanwezig en de clusters behoren niet tot de essentiële functionele leefomgeving van de soort.

5.4 Ransuil

De onderzoeken naar de ransuil werden gecombineerd uitgevoerd met de onderzoeken naar de steenuil. De onderzoeken vonden daarom plaats in de avond van 14 maart, 11 april en 26 april 2022. De ransuil werd echter niet geconstateerd.

Toetsing Wet natuurbescherming
De ontwikkeling heeft geen gevolgen voor de ransuil. Er werden geen nestlocaties aangetroffen en het project maakt geen deel uit van de essentiële functionele leefomgeving.

5.5 Gierzwaluw

Eerste gierzwaluwonderzoek
Het eerste gierzwaluwonderzoek vond plaats in de avond van 10 juni 2022. Tijdens het onderzoek werden geen gierzwaluwen aangetroffen.

Tweede gierzwaluwonderzoek
Het tweede gierzwaluwonderzoek vond plaats in de avond van 22 juni 2022. Tijdens dit onderzoek werden er boven het projectgebied maximaal tien exemplaren tegelijk waargenomen om 21:46. Deze cirkelden vooral in een gebied ten noorden van het projectgebied. Ter hoogte van het projectgebied vlogen zo nu en dan gierzwaluwen over. Er was echter geen sprake van binding met de onderzochte bebouwing.

Derde gierzwaluwonderzoek
Het derde gierzwaluwonderzoek vond plaats in de avond van 11 juli 2022. Ten noorden van het projectgebied werden tussen 21:24 en 21:30 maximaal 39 exemplaren tegelijk waargenomen. Ter hoogte van het projectgebied was slechts enkele malen sprake van overvliegende gierzwaluwen. Deze toonden geen binding met de bebouwing in het projectgebied.

Toetsing Wet natuurbescherming
De ontwikkeling heeft geen gevolgen voor de gierzwaluw. Er werden geen nestlocaties aangetroffen.

5.6 Huismus

Voor het onderzoek naar de huismus werden twee veldbezoeken afgelegd. Deze vonden plaats op 22 april en 4 mei 2022. Tijdens de onderzoeken werden in totaal negen nestlocaties van huismussen vastgesteld, waarvan er twee zich bevinden in het projectgebied. Deze nestlocaties bevinden zich in de schuur (garage) van Nieuwe Kerkstraat 47 (figuur 8).

Figuur 8. Plekken waar nestlocaties van de huismus werden vastgesteld (gele stippen) t.o.v. de bij het projectgebied horende clusters (rood kader).

Toetsing Wet natuurbescherming

De ontwikkeling zal tot gevolg hebben dat er twee nestlocaties van de huismus zullen verdwijnen. Deze bevinden zich in de schuur (garage) op het perceel van Nieuwe Kerkstraat 47. Voorafgaand aan de sloop van de schuur dient een activiteitenplan te worden opgesteld en een ontheffingsaanvraag te worden ingediend bij provincie Gelderland.

6 CONCLUSIE EN ADVIES

Buro Ontwerp & Omgeving heeft in opdracht van gemeente Nijkerk een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de locatie bekend als Nieuwe Kerkstraat 35, 47 en 55 te Nijkerkerveen. Het onderzoek vond plaats naar aanleiding van de voorgenomen sloop van de bestaande bebouwing en de realisatie van nieuwbouw. In onderstaande tabel staat een samenvatting van de resultaten. Bij aanwezigheid van de soort is aangegeven waar deze soort is aangetroffen, welke artikelen van de Wet natuurbescherming (mogelijk) worden overtreden en welke vervolgstappen ondernomen moeten worden.

Tabel 7. Samenvatting van de resultaten en vervolgstappen.

Soort	Aanwezigheid	Locatie	Wnb-artikel	Vervolgstap
Vleermuizen	-	-	-	-
Steenmarter	-	-	-	-
Bunzing	1 rust- of verblijfplaats	Braakliggend perceel nr. 35	Art. 3.10 lid 1b	• Activiteitenplan • Ontheffing Wnb
Hermelijn en wezel	-	-	-	-
Steenuil	-	-	-	-
Ransuil	-	-	-	-
Gierzwaluw	-	-	-	-
Huismus	2 nestlocaties	Schuur (garage) nr. 47	Artikel 3.1 lid 2 en 4	• Activiteitenplan • Ontheffing Wnb

Voor het overtreden van de verbodsbepalingen uit artikel 3.1 lid 2 en 4 (huismus) en artikel 3.10 lid 1b (bunzing) is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Dit wetsartikel heeft betrekking op het vernietigen van rust- of verblijfplaatsen en/of het verstoren van soorten. Om de ontwikkeling mogelijk te maken moet daarom een ontheffing worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Ten behoeve van de ontheffingsaanvraag dient een activiteitenplan te worden opgesteld.

Algemene diersoorten

Het kan zijn dat er tijdens de werkzaamheden algemene diersoorten in het projectgebied voorkomen. Hierbij dient te allen tijde de algemene zorgplicht in acht te worden genomen (artikel 1.11 Wnb). Daarnaast dient de sloop van de bebouwing plaats te vinden buiten het vogelbroedseizoen omwille van de aanwezigheid van algemene broedvogelsoorten.

7 LITERATUURLIJST

7.1 Referenties

Bouwens, S. (2017). *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming.* Zoogdiervereniging Nederland en Provincie Noord-Brabant: 's-Hertogenbosch, Nederland.

BIJ12 (2017[a]). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, Pipistrellus pipistrellus, versie 1.0, juli 2017.* Utrecht, Nederland: BIJ12.

BIJ12 (2017[b]). *Kennisdocument Huismus, Passer domesticus, versie 1.0, juli 2017*. BIJ12: Utrecht, Nederland.

BIJ12 (2017[c]). *Kennisdocument Steenuil, Athene noctua, versie 1.0, juli 2017*. BIJ12: Utrecht, Nederland.

Provincie Gelderland (2021). *Toelichting aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming (Wnb), Hoofdstuk 3 soorten*. Arnhem, Nederland: Provincie Gelderland.

SOVON Vogelonderzoek Nederland [SOVON] (2022). *Ransuil, Asio otus – Long-eared owl*. Geraadpleegd op 18 februari 2022 via https://stats.sovon.nl/stats/soort/7670

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging (2021). *Vleermuisprotocol 2021, januari 2021.* Geraadpleegd via www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

7.2 Overige geraadpleegde bronnen

Dietz, C. & Kiefer, A. (2016). *Bats of Britain and Europe*. Londen, Verenigd Koninkrijk: Bloomsbury Publishing.

Vogelbescherming Nederland & Stichting Veldonderzoek Flora en Fauna (2007). *Topografische atlas voor flora en fauna van Nederland (1e ed.).* Papendrecht, Nederland: Mouthaan Grafisch Bedrijf.